Eesti tööstus- ja väikeettevõtted jäävad IT kasutamisel Euroopa keskmisest maha

7 aastat tagasi - 07.09.2019 Autor: AM

Eesti riik on loonud meist ettekujutuse kui eriti kaugelearenenud IT-riigist, kuid ettevõtted lohisevad järgi allpool Euroopa keskmist digitaliseerituse taset - eriti väikeettevõtted ja tööstus.

Eesti on rahvusvaheliselt olnud küll eeskujuks avaliku sektori digitaliseerituse poolest, kuid tehnoloogiate kasutamine Eesti ettevõtetes on võrreldes teiste Euroopa Liidu riikidega madal. Digimajanduse ja -ühiskonna indeksi (DESI) kohaselt on Eesti peamiseks probleemiks ettevõtete sektori vähene digitaliseeritus, mistõttu paikneb Eesti EL liikmesriikide seas alles 16. kohal, kuigi on viie aastaga oma positsiooni tugevasti tõstnud ja liikunud EL-i keskmisele lähemale. EL-ist mahajäämuse üheks põhjuseks võib olla ettevõtete demograafia, kuna enam kui 90% Eesti ettevõtetest on väikeettevõtted, kus töötajate arv jääb alla kümne. Väikeettevõtetel võivad aga probleemiks olla tehniliste oskustega töötajate puudus ning piiratud võimalused investeeringute tegemiseks.

Eesti tööstussektori robotiseerimine on muu maailmaga võrreldes madal

Uute tehnoloogiate ja tööstusrobotite kasutuselevõtt ning automatiseerimine mängivad olulist rolli tööstussektori tootlikkuse kasvus. Tootlikkuse kõrgema kasvu eelduseks on ühtlasi ka suurem nõudlus, mis võimaldab mastaabiefekti saavutada. Kuna Eesti tööstussektor ekspordib suurema osa käibest, sõltub see suurel määral meie peamiste kaubanduspartnerite käekäigust ja välisnõudlusest. Viimase kolme aasta kõrgem töötajõu tootlikkus on olnud võimalik just tänu suuremale nõudluse kasvule.

Tööstusrobotite kasutamise poolest on Eesti nii Euroopast kui ka muust maailmast tugevasti maha jäänud. Rahvusvahelise Robootika Föderatsiooni 2018. aasta andmete järgi oli Eestis 11 tööstusrobotit 10 000 töötaja kohta, samas kui EL-i keskmine tööstusrobotite arv oli 115 ning globaalne keskmine 74 robotit 10 000 töötaja kohta. Samas on nii suure erinevuse taga ka see, et tööstusrobotite osakaal sõltub paljus tööstussektori struktuurist. Swedbank’i 2019. aasta tööstusuuringu järgi kasutab umbes viiendik Eesti tööstussektori ettevõtetest

tööstusroboteid ning viiendik tööstussektori tootmisprotsessidest on automatiseeritud, tööstusrobotitesse plaanib järgmise kahe aasta jooksul investeerida 20 protsenti ning automatiseerimisse veidi üle 50 protsendi ettevõtetest.

Pingeline tööjõuturg sunnib ettevõtteid rohkem investeerima uutesse tehnoloogiatesse ja innovatsiooni

Viimastel aastatel on ettevõtete investeeringute osakaal masinatesse, arvutitarkvarasse ning teadus- ja arendustegevusse koguinvesteeringute suhtes järjepidevalt tõusnud. Eelmisel aastal oli tootlikkust tõstva kapitali investeeringute osakaal koguinvesteeringutes üle aegade kõrgeim – 39 protsenti. Samas on ettevõtete koguinvesteeringute osakaal SKP suhtes viimase kuue aasta jooksul olnud languses, mis avaldab negatiivset mõju tootlikkust tõstva kapitali kasvule.

Innovatiivsete tehnoloogiate kasutamine võimaldab suuremaid töid efektiivsemalt teha, samas kui tekivad uued tööülesended, mis nõuavad kõrgemat tehnoloogilist teadlikkust. Eesti tööstusettevõtted on nimetanud automatiseerimise ning uutesse tehnoloogiatesse investeerimise peamiseks takistuseks sobivate oskustega töötajate puudust. Lisaks investeeringutele automatiseerimisse ning uutesse tehnoloogiatesse, muutuvad üha olulisemaks ka investeeringud tööjõu digitaalsete oskuste arendamisesse. Ühtlasi peaks ka haridussüsteem toetama rohkem kõrgema tehnoloogilise kvalifikatsiooniga töötajate väljaõpet.

Allikas: Swedbank
(inglisekeelne analüüs täismahus)

- Uudised

- Lahendused
- Robotid

Pilt

